

Historia
Poziom rozszerzony

Listopad 2017

W niniejszym schemacie oceniania zadań otwartych są prezentowane przykładowe poprawne odpowiedzi. W tego typu zadaniach należy również uznać odpowiedzi ucznia, jeśli są inaczej sformułowane, ale ich sens jest zgodny z podanym schematem, oraz inne poprawne odpowiedzi w nim nieprzewidziane.

Zacznij
przygotowania
do matury już dziś

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
1.	1.1. Rozstrzygnięcie: A Uzasadnienie: tekst odwołuje się do grobowców starożytnego Egiptu, przywołuje mastaby. Mastaba ma formę prostokątną, z płaskim wierzchołkiem. Właśnie taką budowlę przedstawia zdjęcie A.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	1.2. Zwrot „zjednoczone państwo” odnosi się do zjednoczenia starożytnego Egiptu (podboju Egiptu Dolnego przez Egipt Górny) w czasach I i II dynastii.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
2.	B Uzasadnienie: na monecie (tetradrachmie) umieszczono wizerunek greckiej bogini Ateny oraz sowy (symbolu bogini Ateny).	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
3.	A. Kartagina B. Persowie C. Galowie	1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie niepełnej, niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
4.	Edykt mediolański z 313 r. wprowadzał tolerancję religijną w cesarstwie. Chrześcijanie nie musieli odprawiać nabożeństw potajemnie, skończył się okres ich prześladowań (uzyskali wolność wyznania). Autor nawiązuje do czasów, gdy chrześcijanie odprawiali swoje nabożeństwa i spotykali się w katakumbach (podziemnych cmentarzach), ukrywając się przed prześladowcami.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
5.	5.1. Data: 732 r. Miejsce: Poitiers	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	5.2. Zwycięstwo Franków było pierwszym krokiem do powstrzymania ekspansji Arabów z Półwyspu Iberyjskiego w kierunku północnym i dalej na wschód (zatrzymania ich w Pirenejach).	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	

Historia. Poziom rozszerzony
Próbna Matura z OPERONEM i Wirtualną Polską

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
6.	Rozstrzygnięcie: Tak, pochodzą z kręgu bizantyjskiego. Uzasadnienie: Źródło 1. to ikona, źródło 2. to mozaika przedstawiająca bizantyjskiego cesarza Justyniana. Zarówno ikona, jak i mozaika są charakterystyczne dla sztuki Bizancjum. Przedstawione postacie mają wydłużone sylwetki i podobne stroje.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
7.	7.1. 1. F, 2. F, 3. P	1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie niepełnej, niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	7.2. C	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
8.	Rozstrzygnięcie: Nie, są to różne wydarzenia. Uzasadnienie: Scena z Drzwi Gnieźnieńskich przedstawia męczeńską śmierć św. Wojciecha, podczas gdy zamieszczony opis dotyczy śmierci św. biskupa Stanisława.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
9.	9.1. 15 lipca 1410 r.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	9.2. Dwa miecze symbolizują bitwę pod Grunwaldem, a także walkę z najeźdźcą; znicz symbolizuje pamięć o ofiarach; logo kształtem nawiązuje do pomnika.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
10.	10.1. 1. P, 2. F, 3. P	1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie niepełnej, niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	10.2. W XII–XIV w. zakładanie wsi lub miasta albo nadanie mu prawa niemieckiego; także przywilej, na którego podstawie zakładano miasto lub wieś.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
11.	11.1. przywilej koszycki	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	11.2. Ludwik Węgierski nadał przywilej w zamian za zgodę na powołanie na tron Polski jednej z jego córek. Ludwik nie posiadał męskiego potomka, a powołanie na tron córki wymagało zgody możnych.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	

Historia. Poziom rozszerzony
Próbna Matura z OPERONEM i Wirtualną Polską

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
12.	12.1. Bartolomeo Diaz (Bartolomeu Dias)	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	12.2. Przylądek znajduje się na południowym krańcu Afryki, którą Portugalczycy od dłuższego czasu próbowali opłynąć, poszukując drogi do Indii. Odkrycie dawało więc nadzieję na rychłe dotarcie do Indii.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
13.	13.1. XIX w.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	13.2. D	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
14.	14.1. Rozstrzygnięcie: Nie oceniają jednakowo. Uzasadnienie: Saint-Simon krytykuje działania króla i odwołanie edyktu nantejskiego, podczas gdy autorzy tekstu ze źródła 2. chwala jego zdecydowane działania i walkę z heretykami.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	14.2. Wyznawcy kalwinizmu we Francji w XVI i XVII w.	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
15.	15. Fragment A: herbata Fragment B: czekolada	2 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi 1 pkt – podanie jednej poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
16.	Ignacy Krasicki	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
17.	17.1. D	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	17.2. Chłop symbolizuje stan trzeci uciskany przez duchownego oraz szlachcica symbolizujących stan pierwszy i drugi, których położenie i wpływ na władzę są znacznie większe i dają im korzyści materialne (te stany były nieopodatkowane).	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
18.	Odpowiedź: feminizm (ruch emancypantek), sufrażystki Uzasadnienie: Rysunek w humorystyczny sposób przedstawia zamianę uznawanych za tradycyjne ról kobiet i mężczyzn. Mężczyźni na rysunku przejmują obowiązki domowe, podczas gdy kobieta wychodzi z domu, powóz prowadzi kobiety (była to rola mężczyzn).	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1

Historia. Poziom rozszerzony
Próbna Matura z OPERONEM i Wirtualną Polską

Numer zadania	Poprawne odpowiedzi	Zasady przyznawania punktów	Suma punktów
19.	19.1. 1. P, 2. F, 3. F	1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie niepełnej, niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	19.2. Hauke-Bosak	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
20.	C	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
21.	B	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
22.	22.1. Centralny Okręg Przemysłowy	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	22.2. C	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
23.	23.1. powstanie warszawskie	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
	23.2. „Parasol” – batalion (oddział) Armii Krajowej biorący udział w powstaniu warszawskim. „Tygrys” – niemiecki czołg z czasów II wojny światowej (PzKpfw VI Tiger). Vis – polski pistolet (produkowany od lat trzydziestych XX w.)	1 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi 0 pkt – podanie niepełnej, niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	
24.	Rozstrzygnięcie: Nie dotyczą tego samego wydarzenia. Uzasadnienie: Posiedzenie WRON musiało się odbyć po 13 grudnia 1981 r., czyli po wprowadzeniu stanu wojennego (WRON działała od 13.12.1981 r. do 21.07.1983 r.). Józef Cyrankiewicz był premierem w latach 1947–1952 oraz 1954–1970, nie mógł więc jako premier wypowiedzieć cytowanych słów w 1981 r. (cytat pochodzi z 1956 r. i dotyczy wypadków poznańskich z czerwca 1956 r.).	1 pkt – podanie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – podanie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1

Zadanie 25.

Temat 1. Przedstaw przyczyny upadku imperium rzymskiego na Zachodzie (wykorzystaj materiały źródłowe).

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji. Wskazał czynniki, które miały wpływ na upadek cesarstwa zachodniorzymskiego i je usystematyzował, dzieląc na wewnętrzne: słabnąca władza cesarska, wzrost znaczenia armii, wojny domowe, podział cesarstwa na dwie części w 395 r., kryzys w rolnictwie, spadek wartości pieniądza, wysokie podatki, spadek produkcji rzemieślniczej; zewnętrzne: najazdy plemion barbarzyńskich, osiedlanie barbarzyńców w granicach cesarstwa, wędrówki plemion. Omówił system obrony Rzymu oparty na limesie i przyczyny, dla których zawiódł on w czasach wędrówek ludów. Wyjaśnił pojęcia: „sprzymierzeniec”, „barbarzyńca”, „limes”. Poprawnie określił ramy czasowe. Wykazał się umiejętnością analizowania, łączenia faktów, wyciągania wniosków. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji. Odwołał się do poglądów historyków i materiałów źródłowych.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji, podejmując próbę wyciągnięcia wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków. Wykorzystał niektóre źródła informacji i przywołał je w narracji.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących. Wykorzystał źródła informacji w niezadowalającym stopniu.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 2. Omów najazdy Mongołów na Europę, uwzględniając ich przyczyny, charakter i skutki.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Wskazał przyczyny najazdów mongolskich na Europę (np. ekspansję terytorialną, powstanie państwa mongolskiego w Azji na początku XIII w., podbój księstw ruskich). Omówił najazdy na Europę w latach 1235–1242 (podbój Rusi, najazdy na Polskę, Czechy i Węgry), zwracając uwagę na kierunki najazdów, taktykę walki, sukcesy. Wskazał skutki najazdów w różnych płaszczyznach (np. rozpad państwa Henryków śląskich, spustoszenie terenów najeżdżanych przez Mongołów, wycofanie się najeźdźców z Europy Środkowej bez trwałych podbojów). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 3. Stanisław August Poniatowski – wybitny władca czy zdrajca? Oceń jego dokonania.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Wskazał na inicjatywy króla oraz działania, które wspierał, np. założenie Szkoły Rycerskiej, mecenat artystyczny, rozwój manufaktur, powołanie Rady Nieustającej, reformy Sejmu Wielkiego, Konstytucja 3 maja, konfederacja targowicka. Przedstawił i uzasadnił politykę króla wobec Rosji, odniósł się do zarzutów zdrady stawianych królowi w historiografii. Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków, oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawioną tezę, popierając ją argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji. Dokonał oceny działań króla, wskazując działania pozytywne dla kraju oraz negatywne z perspektywy czasu. Odwołał się do opinii historyków w tych kwestiach. Odpowiedział na pytanie postawione w temacie pracy.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadawalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadawalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadawalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 4. Polacy pod zaborami – scharakteryzuj strukturę polskiego społeczeństwa w trzech zaborach (wykorzystaj materiały źródłowe).

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Omówił strukturę społeczeństwa w trzech zaborach na różnych płaszczyznach (struktura narodowościowa, wyznaniowa, grupy społeczne: chłopci, mieszczenie, robotnicy, inteligencja, ziemianie). Zauważył zróżnicowanie w poszczególnych zaborach i wskazał jego przyczyny (rozwój przemysłu, infrastruktury, kwestie uwłaszczenia chłopów, rozwój gospodarczy zaborów, wpływ państw zaborczych na strukturę, np. rusyfikacja, germanizacja, polityka zaborców wobec Polaków). Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji. Wykorzystał materiały źródłowe i przywołał je w narracji do uzasadnienia wniosków.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji, podejmując próbę wyciągnięcia wniosków.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków. Wykorzystał niektóre źródła informacji i przywołał je w narracji.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących. Wykorzystał źródła informacji w niezadowalającym stopniu.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

Temat 5. Od pieriestrojki do okrągłego stołu. Przedstaw upadek systemu komunistycznego w Europie.

Poziom	Kryterium szczegółowe dla poszczególnych poziomów
Poziom IV 9–12 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Wyjaśnił podstawowe pojęcia: pieriestrojka, głośność, okrągły stół. Omówił politykę Michaiła Gorbaczowa, jej założenia, przyczyny wprowadzenia pieriestrojki, cele i jej realizację w praktyce (wyścig zbrojeń, który wpłynął na pogarszanie się sytuacji ekonomicznej ZSRR, awarię w Czarnobylu i krytykę świata wobec ZSRR i jego polityki informacyjnej, konieczność zmian w rządzeniu państwem – liberalizacja głoszona przez „młodego” I sekretarza KC KPZR). Wskazał na skutki zmian w ZSRR dla Polski (złagodzenie represji władz PRL wobec opozycji, początki rozmów z opozycją, obrady okrągłego stołu i najważniejsze postanowienia). Omówił skutki postanowień okrągłego stołu, które doprowadziły do zmiany ustroju w Polsce i w konsekwencji w innych krajach socjalistycznych (wybory w czerwcu 1989 r., rząd T. Mazowieckiego, plan Balcerowicza). Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji.
Poziom III 6–8 pkt	Zdający wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji.
Poziom II 3–5 pkt	Zdający w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków.
Poziom I 1–2 pkt	Zdający w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących.
0 pkt	Zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem albo podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.

**TWÓJ KOD DOSTĘPU
DO GIEŁDY MATURALNEJ**

→ ZOBACZ NA NASTĘPNEJ STRONIE

TWÓJ KOD DOSTĘPU

E1D751F19

Wybierz

Zdecydowanie
NAJLEPSZY SERWIS DLA
MATURZYSTÓW
WWW.GIELDAMATURALNA.PL

DLA CIEBIE:

► WIĘCEJ ZADAŃ

► PEŁEN DOSTĘP do całego serwisu przez 2 tygodnie*!

- 1 Zaloguj się na gieldamaturalna.pl
- 2 Wpisz swój kod
- 3 Odblokuj dostęp do bazy tysięcy zadań i arkuszy
- 4 Przygotuj się do matury z nami!

* Kod umożliwia dostęp do wszystkich materiałów zawartych w serwisie gieldamaturalna.pl przez 14 dni od daty aktywacji (pierwsze użycie kodu). Kod należy aktywować do dnia 31.12.2017 r.

Najlepsze zakupy
przed egzaminem!

BEZPŁATNA
DOSTAWA

-15% SUPER
RABAT

TESTY, VADEMECUM
I PAKIETY 2018